

Gmina Malanów

Sprawozdanie z realizacji programu współpracy Gminy Malanów z organizacjami pozarządowymi za rok 2024

marzec 2025 r.

Podstawowe informacje

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie nakłada na organy administracji publicznej obowiązek realizacji zadań ze sfery publicznej we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Organizacje te nazywane są często trzecim sektorem lub NGO (non-governmental organization), a należą do nich:

- osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, w tym fundacje i stowarzyszenia, które nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz nie są jednostkami sektora finansów publicznych;
- osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego;
- stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, które nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy i pracowników;
- spółdzielnie socjalne, które nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy i pracowników;
- spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz kluby sportowe będące spółkami działającymi na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, które nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich udziałowców, akcjonariuszy i pracowników.

Na Radzie Gminy spoczywa obowiązek corocznego uchwalenia Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Ustawodawca jednoznacznie określił, że Program ten podlega konsultacjom z trzecim sektorem i musi definiować:

- cele współpracy;
- zasady współpracy;
- zakres przedmiotowy;
- formy współpracy;
- priorytetowe zadania;
- okres realizacji zadań;
- sposoby realizacji;
- wysokość środków finansowych;
- sposoby oceny realizacji;
- zasady tworzenia programu.

Przygotowanie Programu współpracy poprzedziło zarówno przyjmowanie do końca sierpnia 2023 roku pisemnych propozycji zmian, uwag jak i rozmowy z przedstawicielami III sektora. Projekt Programu współpracy został poddany konsultacjom społecznym na podstawie Uchwały Nr XXVI/191/2017 Rady Gminy Malanów z dnia 30 maja 2017 r. w sprawie określenia sposobu przeprowadzania konsultacji z radami działalności pożytku publicznego, organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji. Konsultacje rozpoczęły się 15 września 2023 roku. Ostateczny termin przyjmowania uwag, opinii

i propozycji zmian do Programu współpracy wyznaczony został na dzień 2 października 2023 roku. W czasie ogłoszonych konsultacji nie zgłoszono żadnych uwag do przedłożonego Programu współpracy. W dniu 30 października 2023 roku Uchwałą Nr LIV/359/2023 Rada Gminy Malanów podjęła Program współpracy Gminy Malanów z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024.

Głównym celem Programu była poprawa jakości życia oraz pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych mieszkańców Gminy Malanów poprzez stwarzanie im możliwości i warunków do uczestnictwa w życiu publicznym. Program zakładał współpracę Gminy Malanów z trzecim sektorem na zasadach:

- pomocniczości i suwerenności stron;
- partnerstwa;
- efektywności;
- uczciwej konkurencji;
- jawności;
- legalności;
- zasady zrównoważonego rozwoju;
- zasady równości szans;
- zasada zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami;
- zasada równego traktowania.

Obejmował on swoim zakresem:

- ustawowe zadania własne gminy;
- zadania pożytku publicznego określone w ustawie;
- konsultowanie z NGO projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

Najważniejszymi zakładanymi formami współpracy między gminą a trzecim sektorem były:

- zlecenie realizacji zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności;
- konsultowanie z organizacjami, odpowiednio do zakresu ich działania, projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji;
- konsultowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sfery zadań publicznych, o których mowa w art. 4, z radami działalności pożytku publicznego, w przypadku ich utworzenia;
- tworzenie przez Wójta Gminy Malanów wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym złożonych z przedstawicieli: organizacji pozarządowych, gminy, osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego;
- umowy o wykonanie inicjatywy lokalnej na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- umowy i porozumienia w ramach prowadzenia polityki rozwoju i polityki spójności;
- udzielanie przez Wójta Gminy Malanów pożyczek organizacjom pozarządowym mającym siedzibę i działającym na terenie Gminy Malanów na realizację zadań współfinansowanych ze środków UE, EOG, środków krajowych i innych środków pomocowych.

Priorytetowymi zadaniami ujętymi w Programie współpracy były:

- kultura;
- edukacja publiczna i ochrona środowiska;
- kultura fizyczna, turystyka i rekreacja;
- pomoc społeczna, wspieranie osób niepełnosprawnych;
- porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli;
- promocja i ochrona zdrowia.

Współpraca finansowa

Organizacje trzeciego sektora na realizację swoich zadań mogą pozyskiwać środki finansowe z wielu różnorodnych źródeł. Są to między innymi:

- składki członków;
- sponsoring;
- odpis 1,5 % podatku od osób fizycznych;
- darowizny;
- zbiórki publiczne;
- dochody z majątku organizacji;
- inwestycje kapitałowe;
- nawiązki sądowe;
- dochody z odpłatnej działalności pożytku publicznego;
- dochody z działalności gospodarczej;
- spadki;
- kredyty;
- pożyczki;
- wsparcie od innych krajowych i zagranicznych organizacji;
- fundusze unijne;
- zagraniczne programy pomocowe spoza UE;
- dotacje ze środków prywatnych;
- dotacje ze środków publicznych.

Wśród powyższych istotną częścią finansowania organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Malanów są dotacje przyznawane z budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Jak podaje Stowarzyszenie Klon/Jawor, aż dla 55% organizacji pozarządowych funkcjonujących w naszym kraju najważniejszym źródłem finansowania są źródła samorządowe.

Realizując program współpracy ogłoszone zostały 4 otwarte konkursy ofert w ramach których dofinansowanie otrzymało 9 organizacji pozarządowych na realizację 14 różnych zadań. Dokładne dane prezentuje poniższa tabela:

Lp.	Nazwa Organizacji	Kwota przyznanej dotacji	Kwota wykorzystanej dotacji	Wartość zrealizowanego zadania	Udział dotacji w wartości zadania
1	Bank Żywności w Koninie „Wsparcie żywnością najuboższych mieszkańców Gminy Malanów”	6 300,00 zł	6 300,00 zł	69 262,75 zł	9%

2	Stowarzyszenie „Nadzieja” w Malanowie „Dystrybucja artykułów spożywczych do najbardziej potrzebujących mieszkańców Gminy Malanów w ramach programów: "Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027- Podprogram 2023"	3 700,00 zł	3 700,00 zł	7 108,20 zł	52%
3	Stowarzyszenie „Nadzieja” w Malanowie „Ze sztuką przez pokolenia"	16 050,00 zł	16 050,00 zł	24 308,94 zł	66%
4	Stowarzyszenie „Pomocna Dłoń” w Miłaczewie „Wycieczka do Krakowa"	4 750,00 zł	4 750,00 zł	11 250,00 zł	42%
5	Stowarzyszenie Folwarczanie „Festyn kulturalny z okazji Dnia Dziecka i Dnia Rodziny" i "Festyn tradycji regionalnych - warsztaty"	10 750,00 zł	10 750,00 zł	13 550,22 zł	79%
6	OSP w Bibiannie „Pierzok"	3 000,00 zł	3 000,00 zł	4 771,16 zł	63%
7	KGW Miłaczew „Wycieczka-Szlak Piastowski-Dzieskanowice, Pobiedziska"	4 300,00 zł	4 300,00 zł	7 076,50 zł	61%
8	Stowarzyszenie „Nadzieja” w Malanowie „Popularyzacja turystyki i rekreacji wśród mieszkańców gminy Malanów; trzydniowa wycieczka pt. "ZIEMIA KŁODZKA-kraina bogata w atrakcje turystyczne"	8 100,00 zł	8 100,00 zł	44 756,00 zł	18%
9	Stowarzyszenie „Pomocna Dłoń” w Miłaczewie „Rajd rowerowy"	4 200,00 zł	4 200,00 zł	11 402,14 zł	37%
10	KGW Miłaczew „Piknik sportowy"	4 500,00 zł	4 500,00 zł	5 556,24 zł	81%
11	OSP w Kotwasicach „Rajd rowerowy"	6 200,00 zł	6 200,00 zł	6 601,99 zł	94%
12	OSP w Malanowie „Uczymy ratować"	2 000,00 zł	2 000,00 zł	3 265,00 zł	61%
13	OSP w Grąbkowie „Treningi do Gminnych Zawodów Sportowo-Pożarnicze członków Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Grąbkowie"	1 000,00 zł	1 000,00 zł	1 397,00 zł	72%
14	Ochotnicza Straż Pożarna w Bibiannie „Doskonalenie z zakresu pierwszej pomocy"	2 000,00 zł	2 000,00 zł	2 565,00 zł	78%
Razem		76 850,00 zł	76 850,00 zł	212 871,14 zł	

Współpraca pozafinansowa

Pomoc finansowa nie jest jedyną formą współpracy Gminy Malanów z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz lokalnej społeczności. Poza wsparciem finansowym Gmina Malanów w roku 2024 wspierała organizacje pozarządowe także na gruncie pozafinansowym. Przede wszystkim pracownik Urzędu Gminy udzielał niezbędnych konsultacji i wyjaśnień dotyczących ogłoszonych konkursów. Ponadto organizacje trzeciego sektora mogły liczyć na jego merytoryczną pomoc przy prawidłowym sporządzaniu wniosków o wsparcie finansowe realizowanych zadań, sprawy formalne, przygotowywanie niezbędnej do prawidłowego funkcjonowania dokumentacji, porady i pomoc w rozliczaniu otrzymanych grantów itp.

W ramach współpracy pozafinansowej dla organizacji pozarządowych udostępnione zostały bezpłatnie strony na portalu malanow.pl. Prowadzone przez zainteresowane NGO strony uszeregowane są w czterech tematycznych grupach: Stowarzyszenia, Sport, OSP i Parafia. Dzięki ich wykorzystaniu NGO mogą łatwiej, bez ponoszenia dodatkowych kosztów, prezentować swoją działalność i osiągnięcia, a tym samym łatwiej pozyskiwać środki finansowe z innych źródeł. Dotychczas aktywnie strony na portalu malanow.pl prowadzi kilka stowarzyszeń, ochotniczych straży pożarnych, klubów sportowych funkcjonujących na terenie gminy oraz malanowska parafia. Na wszystkie pozostałe organizacje, które jeszcze nie rozpoczęły swojej aktywności na portalu malanow.pl czeka ze wsparciem merytorycznym i technicznym Redaktor portalu – pracownik Centrum Kultury i Biblioteki Publicznej w Malanowie.

Poza stroną internetową do dyspozycji trzeciego sektora pozostaje także wydawany w nakładzie 2000 egzemplarzy bezpłatny miesięcznik „Gazeta Malanowska”. Na łamach tego periodyku organizacje mogą promować swoje działania docierając z informacją do tych osób, które nie korzystają z dostępu do Internetu. Gazeta kolportowana jest w wielu punktach na terenie Gminy Malanów, a pojedyncze egzemplarze docierają także poza granice administracyjne gminy.

Od lat NGO mogą także korzystać z patronatu Gminy Malanów nad organizowanymi przez siebie spotkaniami, imprezami, wydarzeniami. Częstokroć rangę wielu z tych wydarzeń podnoszą swoją obecnością zarówno Wójt Gminy jak i Przewodniczący Rady Gminy oraz Radni.

Gmina Malanów udzielała także wsparcia rzeczowego w formie bezpłatnego udostępniania mienia gminnego na potrzeby realizacji statutowych działań organizacji pozarządowych. Było to:

- udostępnianie obiektów gminnych;
- udostępnianie sprzętu i wyposażenia należącego do gminy.

W ramach współpracy trzeci sektor funkcjonujący na terenie Gminy Malanów informowany był na bieżąco o wszelkich wiadomych gminie szkoleniach, konferencjach, spotkaniach i podobnych wydarzeniach adresowanych bezpośrednio do organizacji pozarządowych. Ponadto na bieżąco przekazywane mailowo były informacje o możliwości pozyskania dodatkowych środków finansowych ze źródeł zewnętrznych. Wyżej wymienione informacje pochodziły nie tylko z dokumentów czy materiałów przysyłanych do Urzędu Gminy. Pracownik odpowiadający za współpracę z trzecim sektorem oraz Gminny Doradca Klimatyczny na bieżąco poszukiwał aktualności, które mogły być przydatne w funkcjonowaniu lokalnych organizacji pozarządowych i niezwłocznie przekazywał je potencjalnym zainteresowanym.

Pozostałe działania

W 2024 roku Gmina Malanów w ramach współpracy z organizacjami pozarządowym nie ograniczała się jedynie do ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie i przyjętego Programu współpracy Gminy Malanów z organizacjami pozarządowymi na rok 2024. Podejmowana współpraca opierała się także o inne przepisy branżowe, w tym między innymi ustawę o sporcie czy ustawę o ochronie przeciwpożarowej.

Wśród działań wybiegających poza zakres opisany w programie współpracy wymienić należy przede wszystkim:

- w oparciu o ustawę o ochronie przeciwpożarowej wspierana była działalność Ochotniczych Straży Pożarnych. W ramach tych działań przekazane zostały jednostce OSP Bibianna, OSP Malanów i OSP Grąbków dotacje o łącznej wartości 10 500 zł na zakup sprzętu ochrony przeciwpożarowej przeznaczonego na realizację zadań statutowych oraz zabezpieczenie gotowości operacyjno-bojowej;
- OSP Targówka otrzymała dotację w wysokości 5 000 zł na dofinansowanie zadania pn.: „Wymiana źródła ciepła w OSP Targówka”;
- OSP Miłaczew i OSP Malanów otrzymały po 4 000 zł dotacji na budowę instalacji fotowoltaicznych;
- współpraca z Lokalną Grupą Działania „Turkowska Unia Rozwoju – T.U.R.”;
- wsparcie Fundacji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy poprzez organizację na terenie Gminy Malanów Finału WOŚP (w trakcie 32. finału udało się zebrać 35 173,34 zł);
- w oparciu o ustawę o sporcie ogłoszenie 2 otwartych konkursów na dofinansowanie rozwoju sportu. Skorzystały z tej pomocy 2 kluby sportowe:

Lp.	Nazwa Organizacji	Kwota dotacji	Wartość zrealizowanego zadania	Udział dotacji w wartości zadania
1	GROM Malanów	77 400,00 zł	83 654,10 zł	93%
2	WKKK	12 600,00 zł	13 410,00 zł	94%
Razem		90 000,00 zł	97 064,10 zł	

Powyższe punkty to tylko część najważniejszych działań wykraczających poza przyjęty w dniu 30 października 2023 roku Uchwałą Nr LIV/359/2023 Rady Gminy Malanów Program współpracy Gminy Malanów z organizacjami pozarządowymi na rok 2024. Oprócz wyżej wymienionych działań było także wiele pomniejszych przedsięwzięć realizowanych w ramach zadań statutowych jednostek organizacyjnych gminy, przede wszystkim Ośrodka Sportu i Rekreacji w Malanowie, Centrum Kultury i Biblioteki Publicznej w Malanowie, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i placówek oświatowych.

Podsumowanie

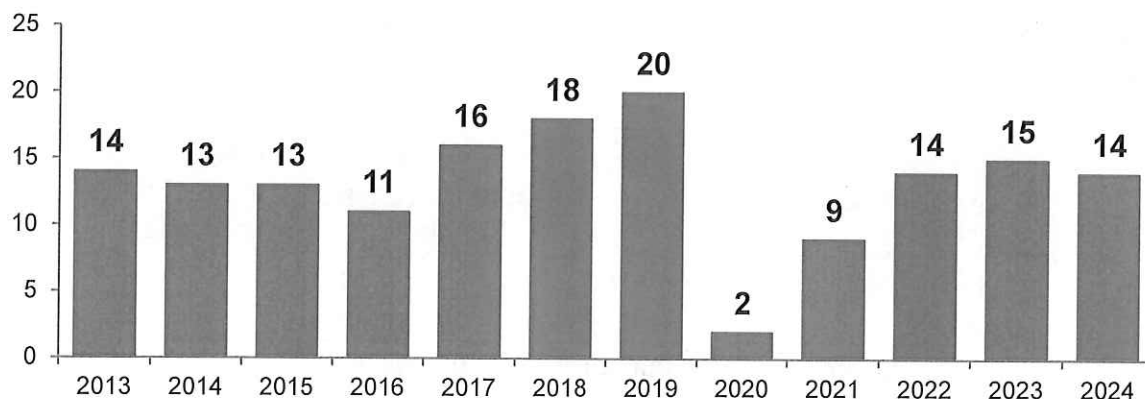
Działania Gminy Malanów nakierowane były w szczególności na tworzenie warunków do zwiększenia aktywności społecznej, prowadzenia ciekawych i efektywnych inicjatyw na rzecz mieszkańców, uzupełnieniu działań gminy w zakresie nie obejmowanym przez samorządowe struktury, a także zwiększenie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów.

Jak wynika z analizy dokonanej przez Stowarzyszenie Klon/Jawor, dla 92% działających w Polsce organizacji pozarządowych najważniejszym partnerem jest samorząd lokalny. Mając

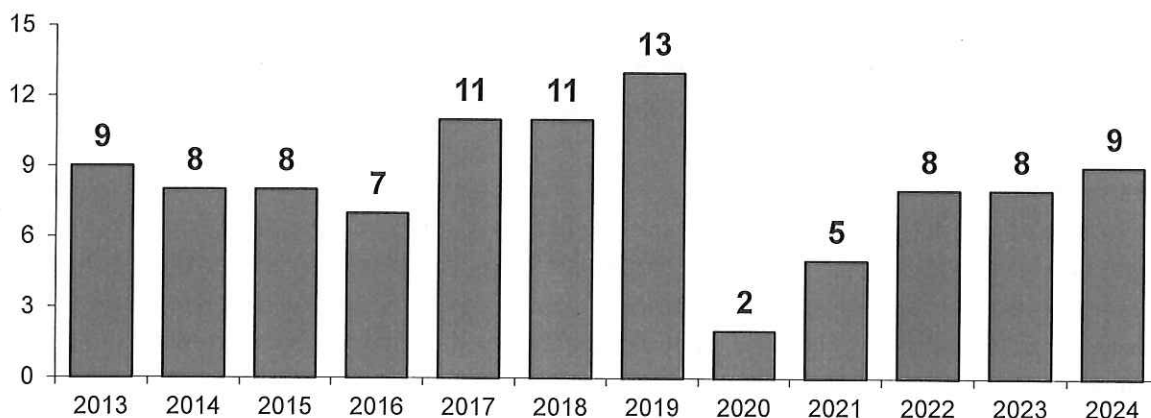

tą świadomość Gmina Malanów od lat współpracuje z organizacjami pozarządowymi na wielu płaszczyznach związanych z rozwojem regionu oraz wspieraniem działań na rzecz różnych grup społecznych. Pozytywne nastawienie, chęć współpracy samorządu oraz pomoc finansowa i pozafinansowa udzielana organizacjom pozarządowym pozytywnie wpływają na kontakty i wzajemne relacje z tym sektorem, dając także możliwość samorealizacji osobom działającym w strukturach NGO. Gmina Malanów bierze również pod uwagę to, że większość budżetu organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie naszej gminy stanowią środki z samorządu. Dlatego też od lat budżet przeznaczony na konkursy dla trzeciego sektora nie tylko nie jest zmniejszany, ale rośnie w miarę możliwości budżetu gminy. Ponadto prawie wszystkie otwarte konkursy ofert ogłaszane są na początku roku. Takie działanie daje dużą pewność finansową dla działających lokalnie organizacji pozarządowych, co w konsekwencji przejawia się stabilizacją funkcjonującego w gminie trzeciego sektora. Od lat budowane zaufanie oraz uproszczenie procedur składania ofert i sprawozdań zaowocowało zwiększeniem ilości NGO które przystępują do konkursów oraz znaczącym wzrostem ilości podpisywanych umów. Niestety rok 2020 i pandemia koronawirusa przyniosły w tym obszarze dużą zmianę. Jednak już lata kolejne pokazują tendencję powrotu do stanu sprzed pandemii. Obrazuje to poniższy wykres:

Liczba zawartych umów

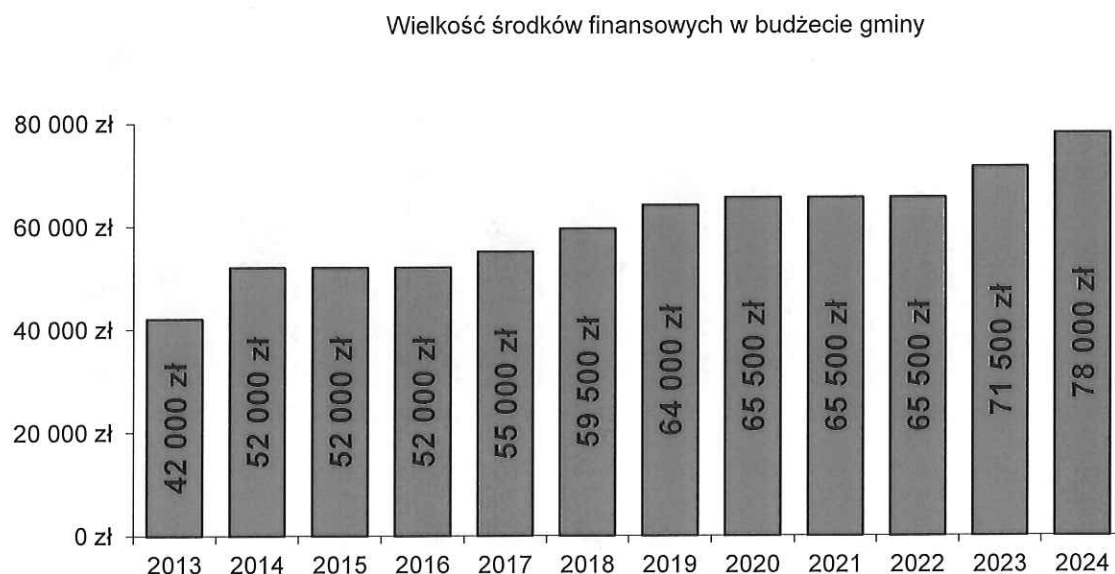

Ilość organizacji z którymi podpisano umowy

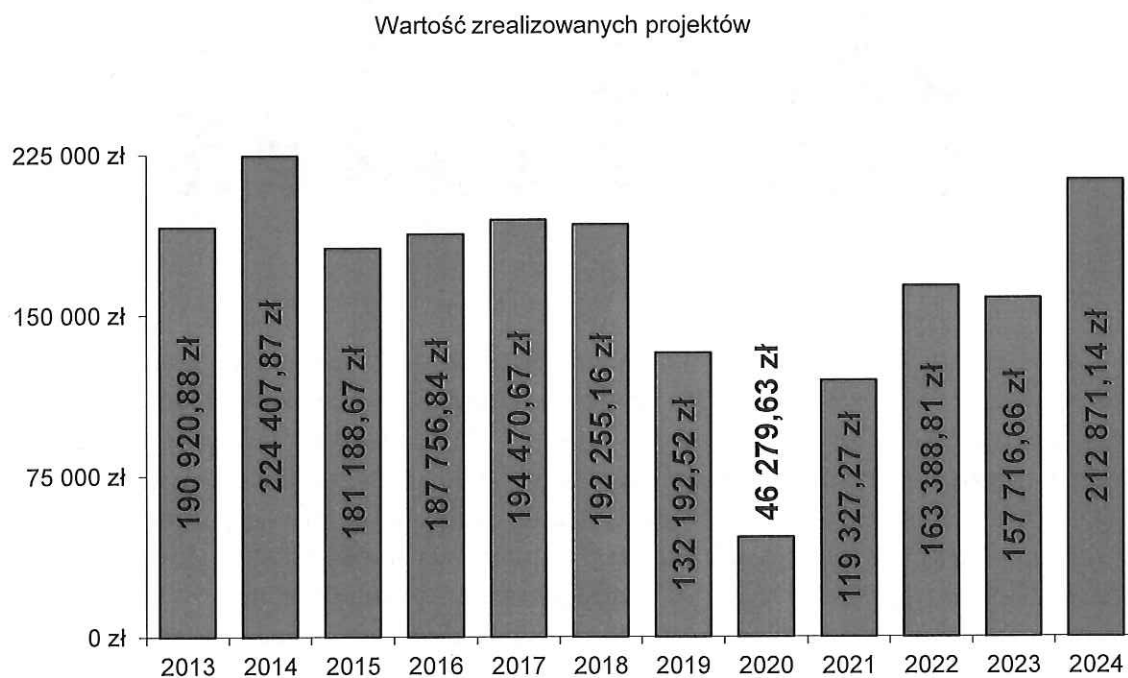

Wysokość budżetu na realizację Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi na przestrzeni ostatnich kilku lat przedstawia poniższy wykres.

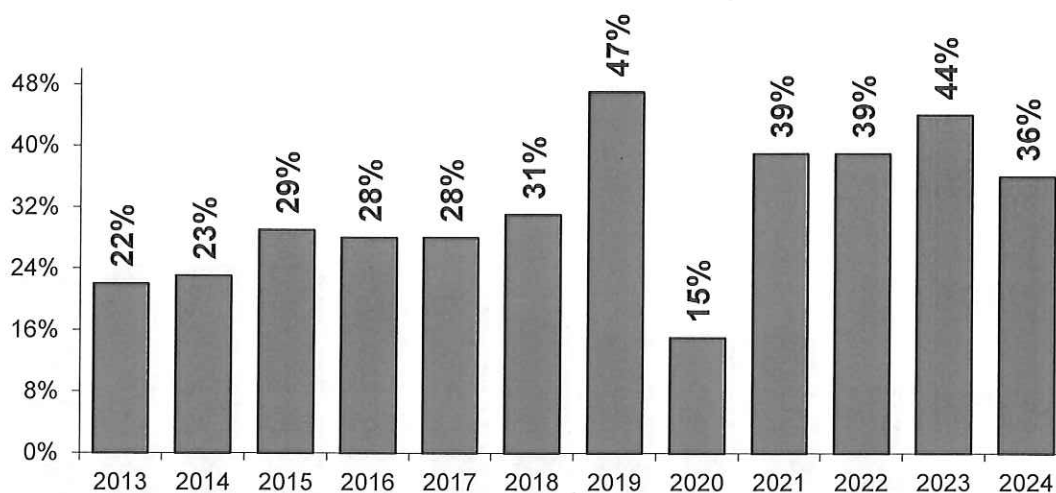

Szczegóły dotyczące realizacji wspieranych zadań i zaangażowania trzeciego sektora na przestrzeni ostatnich lat obrazują poniższe wykresy.

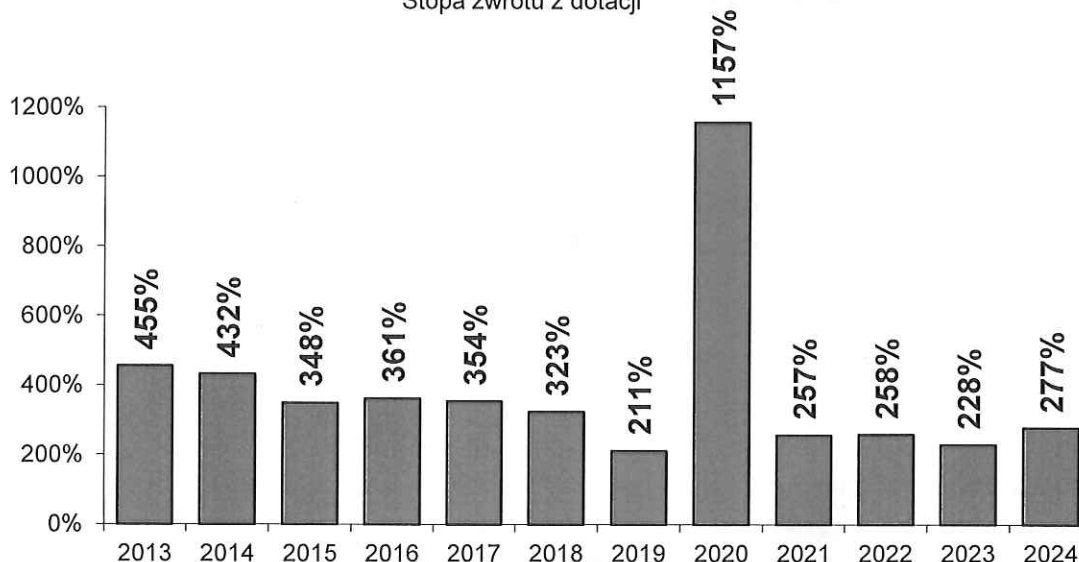

Udział dotacji w wartości zrealizowanych zadań

Stopa zwrotu z dotacji

Niestety rok 2020 i pandemia koronawirusa przyniósł załamanie we współpracy na linii samorząd-NGO. Jak przedstawia w swojej analizie Stowarzyszenie Klon/Jawor wśród organizacji pozarządowych działających na wsiach 70% zawiesiło całkowicie lub większość swojej działalności a 22% zawiesiło część swojej działalności. Ta ogólnopolska tendencja miała miejsce także w naszej gminie. Lata 2021-2022 to odbudowywanie się potencjału trzeciego sektora zarówno w całym kraju, jak i w naszej gminie. Natomiast ostatnie dwa lata pokazują już pewną stabilizację. Wszystko to doskonale zobrazowały powyższe wykresy. Czy i kiedy uda się powrócić do stanu z 2019 roku trudno przewidzieć. Jednak w popandemicznym czasie zauważyć można w naszej gminie pewną pozytywną tendencję: coraz chętniej w otwartych konkursach ofert dla organizacji pozarządowych startują ochotnicze straże pożarne oraz koła gospodyń wiejskich.

Ireneusz Augustyniak